

REFERAT Ældre, Social, Sundhed- og Forebyggelsesudvalget d. 04-05-2026

Mødedato Mandag d. 04. maj 2026 kl. 15:00

Mødested Byrådssalen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Magtanvendelse på social- og sundhedsområdet 2025.....	4
De første nye Ældretilsyn.....	6
Lukket: Udbud af rollen som fritvalgsleverandør på hjemmeplejeområdet.....	8
Lukket: Køb af ejendom	9
Meddelelser.....	10
Underskrift af mødeprotokollen.....	11

Punkt 22: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-P35-5-25

Sagsfremstilling Godkendelse af dagsorden

Forud for udvalgets møder udsendes en dagsorden med det fornødne materiale til bedømmelse af de sager, der skal optages på dagsorden.

Helle Saugmann Lund (I), Pia Foght (A), Lars Nielsen (C), Camilla Lindbjerg (C), Kim Thonsgaard (C), Susan Kjeldgaard (G) og Theis Clamer Hansen (M).

Indstilling

Administrationen indstiller til Ældre, Social, Sundhed- og Forebyggelsesudvalget

1. at godkende dagsorden

Beslutning

1. Godkendt

Camilla Lindbjerg (C) fraværende.

Lovgrundlag - Godkendelse af dagsorden

LBK nr. 13 (Kommunestyrelsesloven) af 5. januar 2026 § 20

Punkt 23: Magtanvendelse på social- og sundhedsområdet 2025

27.66.00-P05-1-24

Indledning

I denne sag får Ældre, Social, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget en orientering om udviklingen i antallet af magtanvendelser på social- og sundhedsområdet. Der er lovkrav om, at kommunalbestyrelsen skal modtage denne orientering en gang om året. Der ses en stigning fra 27 til 32 indberetninger fra årene 2024 til 2025.

Sagsfremstilling

Ældre, Social, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget skal årligt orienteres om udviklingen i antallet af magtanvendelser overfor de voksne borgere, som kommunen er ansvarlig for, jf. bekendtgørelse nr.1239 af 22. november 2019 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten (...) § 15, stk. 2.

Hvad er magtanvendelse?

Der er tale om en magtanvendelse, hvis fagpersoner i arbejdet med en borger gennemfører et indgreb, som borgeren ikke giver eller ikke kan give samtykke til. Målgruppen for reglerne om magtanvendelse er voksne med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp eller socialpædagogisk bistand mv. Det er typisk borgere, som bor på et botilbud eller et plejecenter.

Udgangspunktet er, at fagpersoner ikke skal anvende magt. I nogle situationer kan personalet dog være nødt til akut at gribe ind i borgerens ret til selv at bestemme for at passe på borgeren eller på andre. Det kan fx være en situation, hvor borgeren under en gåtur går ud på en vej, og personalet er nødt til at tage fat i borgeren for at hjælpe borgeren ind på fortovet. Ud over den slags akutte magtanvendelser er der også mulighed for at søge om anvendelse af magt. Det kan fx være en ansøgning om at bruge stofseler for at forhindre, at en borger falder ud af sin kørestol, eller særlige døråbnere for at forhindre borgere, der ikke selv kan finde hjem, i at forlade botilbuddet eller plejecentret ubemærket. Hvilke typer af magt, fagpersoner må anvende, er reguleret i Servicelovens kapitel 24 - 24d.

Både akutte og ansøgte magtanvendelser skal indberettes til borgerens handlekommune og til Socialtilsynet eller tilsynskommunen. På baggrund af indberetningen tager administrationen stilling til, om der skal laves en ny handleplan for borgeren, herunder om der skal gives mere støtte til borgeren mm., så fremtidig brug af magt kan undgås eller minimeres. I Gribskov Kommune sker det i tæt samarbejde med juristerne på social- og sundhedsområdet. Indberetningen af magtanvendelser er dermed vigtig for, at vi løbende kan følge med i, om et tilbud eller plejecenter kan varetage borgernes støttebehov, eller om der er behov for et andet tilbud, supplerende støtte e.l.

Udviklingen i antal indberetninger om magtanvendelser

Tabellen herunder viser antallet af indberetninger om magtanvendelser i 2021-2025 overfor de voksne, som Gribskov Kommune er ansvarlig for. Tabellen er opdelt i de typer af magtanvendelser, som er tilladt efter serviceloven, og hvor der har været indberetninger i 2021-2025.

Type af magtanvendelse	Antal magtanvendelser				
	2021	2022	2023	2024	2025
Akutte magtanvendelser					
Fastholdelse mv. § 124d	11	36	23	20	25
Kortvarig fastholdelse i forbindelse med personlig hygiejne af borgere med demens § 136c	0	0	111	1	1
Ansøgte magtanvendelser					
Særlige døråbnere § 125	0	0	1	0	0
Kamerakig § 128 b					1
Stofseler § 128	0	6	3	3	1

Tryghedsskabende velfærdsteknologi § 128a	0	0	1	0	1
Låsning og sikring af yderdøre og vinduer § 128c	1	1	2	0	0
Flytning uden samtykke § 129	0	1	3	3	0
Fastholdelse mv. af borgere med demens § 136 d	0	0	1	0	0
Flytning uden samtykke over for personer med demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse § 136f	0	1	1	0	2
Besøgsrestriktioner § 137b	0	1	0	0	0
I alt	12	46	146	27	31

Der ses en samlet stigning fra 27 til 31 indberetninger fra årene 2024 til 2025.

På det sociale område ses en stigning fra 23 til 28 indberetninger af magtanvendelse fra årene 2024 til 2025. Ved gennemgang af magtanvendelserne på det sociale område er indberetningerne fordelt over 9 borgere, som alle er bosiddende i længerevarende specialiserede botilbud.

I henhold til magtanvendelser på plejecentre i Gribskov for 2025 ses der 3 indberetninger i alt.

Forhold af betydning for antallet af indberettede magtanvendelser

Flere forskellige forhold kan påvirke antallet af indberettede magtanvendelser, for eksempel følgende:

- Borgernes udfordringer og adfærd
- Matchet mellem borgeren og botilbuddet/plejecenteret og den tilbudte hjælp og støtte
- Fagpersonernes fokus på pædagogisk løsning af konflikter
- Fagpersonernes opmærksomhed på at indberette magtanvendelser

Tiltag for at sikre borgernes retssikkerhed

Administrationen har løbende fokus på at sikre borgerens retssikkerhed, også i forbindelse med magtanvendelser. Det kommer blandt andet til udtryk ved følgende tiltag:

- Juristerne på socialområdet og sundhedsområdet er tovholdere på området og samarbejder tæt med både rådgivere og kommunens egne botilbud samt visitation og plejecentrene.
- Gribskov Kommune har opdaterede retningslinjer og arbejdsgangsbeskrivelser med tydelige roller og ansvar til brug for medarbejdere (både på botilbud/plejecentre og myndighed).
- Der er et fortsat fokus på behov for undervisning af personale (både på botilbud/plejecentre og myndighed) for at sikre medarbejdernes kendskab til reglerne om magtanvendelse og arbejdsgangene for indberetning. Administrationen planlægger undervisning i magtanvendelsesreglerne på plejecentrene i 2026.
- Tæt sparring mellem rådgivere/demenskonsulent, demenskoordinator og juristerne i forhold til at vurdere, om en borger modtager den rette støtte og er bosat det rette sted.

Indstilling

Administrationen indstiller til Ældre, Social, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget:

1. at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

1. Taget til efterretning

Camilla Lindbjerg (C) fraværende.

Punkt 24: De første nye Ældretilsyn

27.34.40-G01-1-26

Indledning

Ældreformen består af tre nye love: Ældrelov, Lov om lokalplejehjem samt Lov om ældretilsyn. I denne sag orienteres om det ny ældretilsyns første to tilsyn i kommunen. Tilsynene er udført på Skovsminde og Helsingegården.

Sagsfremstilling

I følge Lov om Ældretilsyn erstatter det nye ældretilsyn de kommunale tilsyn (foretaget af BDO) samt det socialplejefaglige tilsyn, som Styrelsen for Patientsikkerhed tidligere har udført. Det nye ældretilsyn varetages af tre kommuner: Gentofte, Hjørring og Silkeborg kommuner. De tre kommuner har udført de nye Ældretilsyn siden den 1. juli 2025 og skal rundt i alle enheder, der udfører Helhedsplejen minimum hvert femte år. Tilsynet kan komme hyppigere.

Under tilsynet vurderes kvaliteten af helhedspleje ud fra de tre bærende værdier i Ældreloven:

1. Den ældres selvbestemmelse
2. Tillid til medarbejdere og den borgernære ledelse
3. Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund

Tilsynet vurderer, hvordan de tre værdier kommer til udtryk i praksis. Dette undersøges via interview med borgere, pårørende, ledere og medarbejdere samt ved observationer.

Siden Lov om Ældretilsyn blev vedtaget, er der i Gribskov Kommune udført to tilsyn efter den nye lovgivning i henholdsvis november og december måned 2025.

Skovsminde

Tilsynet konkluderede følgende den 20. november 2025:

Enheden fremstår samlet set med god kvalitet. Ældretilsynet vurderer, at der ikke er væsentlige udfordringer med kvaliteten af helhedsplejen.

Dette begrundes i følgende vurdering:

- Plejecentret er organiseret med en struktur, der understøtter kontinuitet og den enkelte beboers selvbestemmelse gennem relationel tilgang og systematisk inddragelse af faglige metoder. Medarbejderne arbejder ud fra en personcentreret tilgang med kontaktpersonsordning, som tager udgangspunkt i beboerens ressourcer og selvhjulpethed og anvender deres faglige viden og kompetencer til at understøtte beboerens trivsel og udvikling.
- Enheden arbejder med faste procedurer for indflytningssamtaler, dokumentation og opfølgning, hvilket understøtter helhedsplejen.
- Medarbejderne samarbejder tværfagligt, og enheden inddrager pårørende samt samarbejder med civilsamfundet og frivillige ressourcer.
- Ældretilsynet ser et forbedringspotentiale i at skabe rum for refleksion og tværfaglig læring, så medarbejderne får mulighed for at drøfte komplekse problemstillinger og styrke den faglige udvikling i opgaveløsningen.

Helsingegården

Tilsynet konkluderede følgende den 2. december 2025:

Enheden fremstår samlet set med god kvalitet. Ældretilsynet vurderer, at der ikke er væsentlige udfordringer med kvaliteten af helhedsplejen.

Dette begrundes i følgende vurdering:

- Enheden vægtlægger beboernes selvbestemmelse gennem en personcentreret omsorg.
- Livshistorie og videndeling bruges aktivt til at skabe en genkendelig og fleksibel hverdag, med konkrete eksempler på tilpasning af vaner og ressourcer.
- Enheden har fokus på at energiforvalte og gennem kendskab til vaner og ressourcer arbejder medarbejderne rehabiliterende, forebyggende og vedligeholdende.

- Ældretilsynet vurderer, at der er et forbedringspotentialt i forbindelse med implementeringen af den nye ældrelov, herunder selvbestemmelse begrundet i forskellige kognitive behov i afdelingerne. Ledelsen arbejder med kompetenceudvikling og løbende sparring, hvilket understøtter medarbejdernes håndtering af komplekse situationer.
- Samarbejdet i enheden præges af daglig dialog, triagemøder og tværfaglighed, men der ses et forbedringspotentialt i en mere struktureret tværfaglig kommunikation – herunder et systematisk samarbejde med terapeuter.
- Ældretilsynet og enheden drøfter i den afsluttende dialog potentialt i en mere systematisk struktur for den tværfaglige kommunikation og refleksion – herunder i samarbejdet med terapeuter.
- Fællesskaber understøttes gennem daglige interaktioner, frivillige og aktiviteter, men Ældretilsynet drøfter, at enheden med fordel kan fortsætte samarbejdet med pårørende.

Tilsynsrapporterne kan ses i de vedhæftede bilag. Fremadrettet vil Ældretilsynet lægge rapporter op i en national platform kaldet Plejeoverblikket, som offentliggøres i løbet af foråret 2026. Plejeoverblikket kommer til at vise alle leverandører af helhedspleje i landet. Borgere og pårørende vil kunne orientere sig i det nye plejeoverblik og finde viden om de enkelte plejecentre og hjemmeplejeenheder, herunder oplysninger om profil, tilsyn, sygefravær mm. Det bliver et vigtigt led i borgernes afklaring omkring, hvilket plejehjem man gerne vil bo på, eller hvilken leverandør man ønsker skal levere helhedspleje i hjemmet.

Indstilling

Administrationen indstiller til Ældre, Social, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget:

1. at tage orienteringen til efterretning

Beslutning

1. Taget til efterretning

Camilla Lindbjerg (C) fraværende.

Bilag

Tilsynsrapport Ældretilsyn Helsingegården dec 2025

Ældretilsyn-rapport Skovsminde nov 2025

Punkt 25: Lukket: Udbud af rollen som fritvalgsleverandør på hjemmeplejeområdet

00.15.01-P20-2-24

Udvalget traf beslutning i sagen.

Camilla Lindbjerg (C) fraværende.

Punkt 26: Lukket: Køb af ejendom

82.01.00-Ø54-4-26

Udvalget afgav sin anbefaling til videre behandling i Økonomiudvalget og Byrådet.

Camilla Lindbjerg (C) fraværende.

Punkt 27: Meddelelser

00.22.04-G01-2-25

Sagsfremstilling

Mødemeddelelser eller anden form for orientering bliver behandlet under dette punkt.

Indstilling

Administrationen indstiller til Ældre, Social, Sundhed- og Forebyggelsesudvalget

1. at tage orienteringen til efterretning

Beslutning

Mødestart: Kl. 17.30. Mødeslut: Kl. 18.02.

Der var følgende mødemeddelelser:

- Orientering om borgersag
- Orientering om invitation til lancering af den nye sundhedsprofil den 18. maj 2026 kl. 16.30-18.00 i Kultursalen

1. Taget til efterretning

Camilla Lindbjerg (C) fraværende.

Punkt 28: Underskrift af mødeprotokollen

00.22.04-P35-5-25

Sagsfremstilling

For hvert udvalg føres en protokol, hvori udvalgets beslutninger indføres. Beslutningsprotokollen underskrives efter hvert møde af de medlemmer, der har deltaget i mødet (Kommunestyrelsesloven, § 20 stk. 3).